

Gemensamma författningssamlingen avseende hälso- och sjukvård, socialtjänst, läkemedel, folkhälsa m.m.

ISSN xxx-xxxx, Artikelnummer xxxxxxxx

Utgivare: Chefsjurist Pär Ödman, Socialstyrelsen

Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd om gårdsförsäljning;

beslutade den 8 maj 2025.

Folkhälsomyndigheten föreskriver följande med stöd av 16 § punkt 2, 3 och 7 samt 17 § alkoholförordningen (2010:1636) och beslutar följande allmänna råd.

Inledande bestämmelser

Innehåll

1 § Dessa föreskrifter kompletterar alkohollagens (2010:1622) bestämmelser om gårdsförsäljning vad gäller besöksarrangemang, information om skadeverkningar samt egenkontrollprogram och skyldigheten att lämna uppgifter för statistik.

Tillämpningsområde

2 § Dessa föreskrifter ska tillämpas av den som ansöker om eller som har eller har haft gårdsförsäljningstillstånd enligt 5 a kap. 1 § alkohollagen (2010:1622).

Definitioner

3 § Termer och begrepp som används i alkohollagen (2010:1622) har samma betydelse i dessa föreskrifter.

Besöksarrangemang

4 § Ett besöksarrangemang ska pågå i minst 30 minuter.

5 § Besöksarrangemanget ska ledas av en eller flera fysiska personer.

HSLF-FS
2025:XX

Utkom från trycket
den x månad 2025

Information om alkoholens skadeverkningar

6 § Tillståndshavaren ansvarar för att det under inledningen av besöksarrangemanget muntligen uppges att alkohol kan medföra skadeverkningar.

Allmänna råd till 5 a kap. 4 § alkohollagen (2010:1622) om kunskapshöjande inslag

Allmänna råd

Det kunskapshöjande inslaget kan till exempel innehålla:

1. ett guidat besök på odlingsmarken,
2. ett guidat besök i lokalerna för dryckesframställning,
3. information om odling och skörd,
4. information om dryckens råvaror, framställningsprocess, eller historia,
5. en föreläsning med dryckesprovning.

Det kunskapshöjande inslaget kan delvis ske med digitala hjälpmedel på plats.

Egenkontrollprogram

7 § Ett egenkontrollprogram ska beskriva den aktuella verksamheten och innehålla de uppgifter som anges i 8 och 9 §§.

Egenkontrollprogrammet ska regelbundet följas upp och hållas uppdaterat.

Egenkontrollprogrammets innehåll

8 § Ett egenkontrollprogram ska innehålla:

1. namn på företaget,
2. uppgift om vilken verksamhet egenkontrollprogrammet gäller för, och
3. datum för upprättande och i förekommande fall datum för uppdatering.

9 § Egenkontrollprogrammet ska beskriva verksamhetens rutiner för:

1. hur besöksarrangemang genomförs,
2. hur information om alkoholens skadeverkningar lämnas i samband med arrangemanget,
3. hur ålderskontroll sker vid försäljning,

4. hur verksamheten säkerställer att alkoholdrycker inte lämnas ut till någon som inte har rätt att köpa varorna och hur ett nekande av försäljning hanteras,

5. hur verksamheten säkerställer att försäljning endast sker till den som deltagit i ett besöksarrangemang i samband med aktuellt köp,

6. hur verksamheten säkerställer att försäljning till besökaren inte överskrider tillåten mängd,

7. hur försäljningsansvarig personal och övrig personal informeras och får det stöd som de behöver för att kunna följa alkohollagens allmänna bestämmelser och anslutande föreskrifter,

8. hur tillverkaren följer upp produktionsvolymen av olika dryckesslag,

9. på vilket sätt tillverkaren uppfyller kraven på oberoende i 1 kap. 13 § alkohollagen (2010:1622),

10. hur prissättningen av alkoholdryckerna görs, och

11. hur prissättningen av besöksarrangemanget görs.

Ett egenkontrollprogram ska även innehålla en beskrivning av verksamhetens rutiner för hur marknadsföringsreglerna i 7 kap. alkohollagen beaktas vid besöksarrangemanget.

Allmänna råd

Egenkontrollprogrammet bör särskilt beskriva hur rutinerna ska möjliggöra att reglerna om särskild måttfullhet och till vilken åldersgrupp marknadsföring får rikta sig till upprätthålls.

10 § Om utrymmet för gårdsförsäljning omfattas av ett serveringstillstånd ska egenkontrollprogrammet visa hur kraven för de olika tillstånden ska uppfyllas.

11 § Vid gårdsförsäljning av vin ska egenkontrollprogrammet innehålla uppgifter om vilka odlingar de druvor som används vid tillverkningen kommer ifrån.

Skyldighet att lämna uppgifter för statistik till Folkhälsomyndigheten

12 § Den som har tillstånd för gårdsförsäljning ska lämna uppgifter om:

1. total volym försäljning genom gårdsförsäljning per kategori alkoholdryck,
2. totalt antal besökare som deltagit i besöksarrangemang,
3. totalt antal besökare som köpt alkoholdrycker,
4. totalt antal lördagar som gårdsförsäljning har bedrivits efter klockan 15.00,

5. totalt antal söndagar som gårdsförsäljning har bedrivits,
6. det högsta respektive det lägsta priset som tagits ut för ett besöksarrangemang,
7. genomsnittligt pris per liter och kategori alkoholdryck under kalenderårets sista vecka då försäljning bedrivits, och
8. omsättning i kronor för försäljning av alkoholdryck genom gårdsförsäljning och avgifter för besöksarrangemang.

13 § Tillståndshavaren ska årligen lämna uppgifter enligt 12 § för perioden 1 januari–31 december. Uppgifterna ska lämnas in till Folkhälsomyndigheten via myndighetens e-tjänst eller på den blankett som är framtagen av Folkhälsomyndigheten.

Uppgifterna ska ha kommit in till Folkhälsomyndigheten senast den 1 mars nästkommande år.

14 § Om tillståndet för gårdsförsäljning upphör ska uppgifterna lämnas till Folkhälsomyndigheten senast den 1 mars året efter att tillståndet har upphört.

15 § Om den som är skyldig att lämna uppgifter i enlighet med 12–14 §§ visar att det på grund av särskilda omständigheter finns hinder att lämna uppgifterna inom föreskriven tid, kan Folkhälsomyndigheten medge att de lämnas senare.

En underrättelse om hinder ska ha kommit in till Folkhälsomyndigheten senast den dag då uppgifterna skulle ha kommit in till myndigheten.

Dispens

16 § Folkhälsomyndigheten kan medge dispens från bestämmelserna i dessa föreskrifter.

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 juni 2025 och gäller till och med den 31 maj 2031.

Folkhälsomyndigheten

OLIVIA WIGZELL

Bitte Bråstad